

Fakta om mögel

Åtgärdsplan/Hantering av mögel

Om mögel

Mögel utgör ett samlingsnamn för de mikroskopiska svampar vilka växer med flercelligt grenade trådar. Uppkomsten och tillväxten av mögel grundar sig i flera föreliggande faktorer. För att mögel och andra mikroorganismer ska kunna gro måste det finnas tillgång till fukt motsvarande över 70 % Rf (relativ luftfuktighet), näring, syre och gynnsam temperatur. Mikrobiell tillväxt kan ske vid temperaturer mellan 0-70 C°, optimum ligger mellan 18-24 C°. Näring kan hämtas från alla typer av organiska material såsom trä, textilier, papp, sönderfallande växtdelar mm.

Åtgärdsplan/Hantering av mögel

Innan åtgärdsarbetet och saneringen av det mögelangripna materialet kan inleddas måste orsaken fastställas och avhjälpas.

Det kan exempelvis vara att lokalisera och åtgärda ett vattenläckage eller en annan fuktkälla som gett upphov till problemet.

Att endast sanera mögelangripet material, utan att fastställa orsaken, kan vara en tillfällig lösning där man riskerar att problemet återkommer.

När åtgärdsarbetet inleds ska detta utföras med stor försiktighet och där hänsyn tas till riskerna för spridning av damm och emissioner från påväxt till omgivande rum och utrymmen.

Saneringen ska utföras av utbildad personal som på ett säkert sätt kan avlägsna det skadade materialet utan att mögelsporer ges möjlighet att spridas vidare via rumsluft och ventilation.

Riskkonstruktioner

Vissa konstruktioner är mer utsatta för mögelangrepp än andra då de betingelser som gynnar tillväxt.

Typiska konstruktioner med mikrobiella skador är uteluftsventilerade kryppgrunder, vindar där det förekommer lufttättheter från bostaden, invändigt utreglade och isolerade väggar emot stenstomme, uppreglade och isolerade golv mot gjuten bottenplatta.

Mögelpåväxt är särskilt benäget att drabba de punkter i en fastighet där temperaturvariationer är som störst.

Exempelvis kan mögel växa på insidan av fönsterbågar och vid kalla ytterväggshörn, bakom stora möbler emot ytterväggar etc.

Problem med ytlig påväxt på insidan av ytterväggar inom bostaden är ofta förknippade med brister i bostadsventilationen, ibland även med låg uppvärmningsgrad.

Dolt mögel

Mögel behöver nödvändigtvis inte vara synligt då det tenderar att kunna växa exempelvis på insidan av tapeter, under golv, inom bjälklag, i inte inspekterbara grunder mm.

Där ovan nämnda faktorer förekommer kan tillväxt av mikroorganismer, bland annat mögel, uppstå.

Det finns skäl att misstänka dolt mögel om man upplever en avvikande lukt.

Lukt från mögel och andra mikroorganismer kan variera beroende på art och tillväxtbetingelser, starkast lukt uppstår ofta där påväxten är ansträngd, d v s där alla tillväxtfaktorer inte är fullt uppfyllda.

Lukt från mikroorganismer uppfattas ofta som instängd och unken, man benämner ofta lukten som mikrobiell.

Man kan även misstänka dolt mögel om boende eller de som arbetar i lokaler upplever hälsoproblem. Exempel på hälsoproblem som kan vara relaterade till mikroorganismer är torrhosta, upprepade och långvariga förkylningar, ögonirritation, hudirritation, onormal trötthet, heshet, huvudvärk mm.

Om något av dessa hälsoproblem upplevs i samband med en inträffad vatten- eller fuktskada finns starka skäl att misstänka dolt mögel.

Utredandet och sökandet av dolt mögel är förenligt med vissa risker och stor försiktighet ska därför vidtas. Då man inte känner till var det faktiska problemet är beläget kan det vara svårt att efterfölja de riktlinjer som finns i hanterandet av mögelangripet material.

Skulle man börja riva i exempelvis mögelangripen tapet kan stora mängder sporer frigöras i luften.

Det är därför av högsta vikt att man vid en misstanke om mögel låter ett proffs med erforderlig kunskap utreda och hantera problemet.

Hälsorisker med mögel

Riskerna med att vistas i miljöer där det finns angrepp av mögel och andra mikroorganismer är dels direkt, d v s överkänslighetsreaktioner, men även mer långsiktiga risker.

Vid lång exponering av emissioner från mikrobiell påväxt kan man utveckla bestående överkänslighet, vilket kan medföra allergier och andra reaktioner i kroppen.

Vid misstanke om mikrobiella skador som medför exponering mot luften vi andas i vårt boende eller på vår arbetsplats bör man därför alltid ta misstanken på största allvar.

Aquademica AB

+46 8 730 14 00
info@aquademica.se
www.aquademica.se

aquademica
FUKT OCH MÖGEL SPECILIST

